

Μαμά, μην κλαις, θα τα λέμε στο «skype»... Α. Λυκεσάς

Προτείνεται να μελετηθεί το παρόν άρθρο σε συνδυασμό με το παρακάτω βίντεο:
["Μαμά μην κλαίς, θα τα λέμε στο Skype - Don't cry..."](#)

Απόστολος Λυκεσάς

Μαμά, μην κλαις, θα τα λέμε στο «skype»...

Παλιά μετανάστευαν εξαιτίας της ανέχειας. Κουβαλούσαν τις αναμνήσεις τους σαν ξόρκια για τους δράκους της ξενιτιάς κι έσερναν, εκτός από τους ταπεινούς τους μπόγους, πιότερο την υπόσχεση για επιστροφή. Νοσταλγία για μια αγαπημένη όπως ο Γιάννης του Μοθωνιού για μια Μελαχρώ ιστορημένη από τον Παπαδιαμάντη. Μια υπόσχεση σαν αυτή με την οποία έκλεινε το «Διπλό βιβλίο» του Δημήτρη Χατζή: «Και θα τη φκιάσουμε έτσι και μια πατρίδα για μας – εκεί στην πατρίδα μας την Ελλάδα». Τώρα φεύγουν οργισμένοι. Στις βαλίτσες κουβαλάνε τα πτυχία τους, βουβό θυμό κι ένα δακρυσμένο αί σιχτήρ για την πατρίδα που τους αποβάλλει σαν ανεπιθύμητα μπάσταρδα. Φεύγουν νέοι με μεταπτυχιακά αλλά και απελπισμένοι μεσήλικες. Όπως ο γιατρός, μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Ιατρικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, που πήγε στην Αγγλία αγανακτισμένος με όσα βίωσε στα ελληνικά νοσοκομεία. Σαν την Ξένια που γύρισε δυο φορές την Ευρώπη και τώρα ζει ως περιζήτητη εργαζόμενη στη Ζυρίχη πριν ακόμη γίνει 25 χρονών. Άριστη στο σχολείο, στο πανεπιστήμιο, για τους Ελβετούς. Η πατρίδα της όμως της έκοβε την ανάσα με λαβή επιδέξιου στραγγαλιστή.

Αναχωρούν όχι πια για ταξίδι με φτηνό αεροπορικό εισιτήριο. Η γενιά της ξέφρενης ανεμελιάς συνετρίβη κατά την προσγείωση στην πραγματικότητα. Φεύγουν νιώθοντας τυχεροί αν καταφέρουν και βρουν χώρα υποδοχής: μηχανικοί και επαγγελματίες από τον χώρο της υγείας, λογιστές και φοροτεχνικοί, ναυπηγοί και αρχιτέκτονες, γεωπόνοι και χημικοί, κτηνίατροι και φυσιοθεραπευτές, τεχνολόγοι πυρηνικής ιατρικής και οδοντίατροι, λογοθεραπευτές και μαίες, μηχανικοί αυτοκινήτων και συγκολλητές, κλειδαράδες και χτίστες, ξυλουργοί και υδραυλικοί, ηλεκτρολόγοι και ψυκτικοί. Κάθε οικογένεια και ένας μετανάστης.

Παρηγορούν τους δικούς τους «μην κλαις, βρε μαμά, θα μιλάμε στο σκάιπ». Η θέση όμως στο κυριακάτικο τραπέζι θα είναι άδεια. Σε πέντε ηλεκτρονικά λεπτά τι να πεις; Για ποιο καημό, ποιο όνειρο και πόνο, πώς να τσουγκρίσεις το ποτήρι στη χαρά;

Θα περιμένουν όλοι το καλοκαίρι. Αν η εταιρεία δώσει άδεια. Αλλά ποιος τα σκέφτεται αυτά τώρα που στο μυαλό υπάρχει το σχέδιο -και η όποια ευκαιρία- για δραπέτευση. Γιατί το πατρώο χώμα είναι ειρκτή, κυρίως για τους αθώους. Οι άλλοι μια ζωή θα ξεφεύγουν.

Τώρα στα αεροδρόμια οι συγγενείς δεν κουνάνε πια μαντήλια κι αυτοί που φεύγουν αφήνουν σε όσους μένουν μοναχά τις ελπίδες. Πως όταν περάσουν τα χρόνια ενδέχεται να ξεθυμάνει ο θυμός, θα στραγγίσει το ξίδι, θα μείνει μόνο η γλύκα στιγμών με συγγενείς και φίλους, ομορφιές και γοητίες των αισθήσεων, θερινές τζιτζικοκραυγές ξεγνοιασιάς.

Ποιες λέξεις άραγε και ποια χρώματα θα περιγράφουν το περιεχόμενο της νοσταλγίας του μέλλοντος; Παπαδιαμαντικές «ελάτε, παιδιά, να τραγ'δήστε» ή του Χατζή «...κι ας είναι λίγο για την Ελλάδα»;

Απόστολος Λυκεσάς, [Εθνος](#), (Forum), 29/01/2012

Ασκήσεις

1. Γιατί ο συγγραφέας επιλέγει να χρησιμοποιήσει μεταφορικό λόγο;
2. Να σχολιαστούν τα εκφραστικά μέσα που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στις παρακάτω προτάσεις/ περιόδους: «Κουβαλούσαν τις αναμνήσεις...επιστροφή», «Η γενιά της ξέφρενης ανεμελιάς...πραγματικότητα», «Γιατί το πατρώο χώμα...ξεφεύγουν», «Πως όταν περάσουν τα χρόνια ...ξεγνοιασιάς».
3. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η πρώτη παράγραφος και γιατί, κατά τη γνώμη σας, επιλέχθηκε ο τρόπος αυτός;

 ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

4. *Παρηγορούν τους δικούς τους «μην κλαις, βρε μαμά, θα μιλάμε στο σκάιπ». Η θέση όμως στο κυριακάτικο τραπέζι θα είναι άδεια. Σε πέντε ηλεκτρονικά λεπτά τι να πεις; Για ποιο καημό, ποιο όνειρο και πόνο, πώς να τσουγκρίσεις το ποτήρι στη χαρά;*

 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ
ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Με αφορμή την παραπάνω παράγραφο, να γράψετε ένα κείμενο για τις δυσκολίες της καθημερινότητας ενός νέου μετανάστη στην εποχή μας. Το κείμενό σας μπορεί να έχει τη μορφή διαλόγου που υποτίθεται ότι διεξάγεται στο skype ή να είναι ένας μονόλογος.

5. Οι συντελεστές της ταινίας "[Μαμά μην κλαίς, θα τα λέμε στο Skype - Don't cry...](#)" δηλώνουν πως η ταινία βασίστηκε στο ομώνυμο άρθρο του Απόστολου Λυκεσά.

- Να επιβεβαιώσετε τη σχέση της ταινίας με το άρθρο του Λυκεσά, αναφέροντας σχετικά στοιχεία.
- Σε ποια κατηγορία θα κατατάσσατε την ταινία;
- Ποιο είναι το θέμα της;
- Ποιες ιδέες, απόψεις των δημιουργών σχετικά με το θέμα αναδύονται;
- Ποιες τεχνικές της κινηματογραφικής αφήγησης αξιοποιούνται στην ταινία; Πώς σχολιάζετε το κείμενο της αφήγησης (voice over) που ακούγεται στην ταινία;
- Ποιες παρατηρήσεις έχετε να κάνετε, όσον αφορά τη χρήση της κινηματογραφικής γλώσσας (πλάνα, μοντάζ, χρώμα, μουσική κ.ά.);

 ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

- Ποια νομίζετε ότι είναι τα προτερήματα της ταινίας, δεδομένου ότι έχει πάρει διάφορα βραβεία;
- Διακρίνετε κάποια αδύνατα σημεία; Τι θα θέλατε να αλλάξετε;

Συνδυαστικές Ασκήσεις

Να εργαστείτε σε ομάδες και να διαβάσετε τα παρακάτω κείμενα:

α) [Νέα ελληνική μετανάστευση](#) του Ναπολέοντα Μαραβέγια

β) [Ο Κρόνος τρώει τα παιδιά του](#) Λόη Λαμπριανίδη

γ) *Μαμά, μην κλαις, θα τα λέμε στο «skype»...* του Απόστολου Λυκεσά (παρόν κείμενο)

δ) [Θα επιστρέψουν καλύτεροι...](#) του Γιώργου Χωραφά.

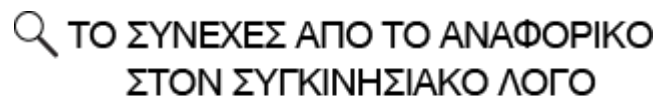
1. Προσπαθήστε να βρείτε ομοιότητες και διαφορές:

- ως προς το ύφος
- ως προς το είδος του λόγου που χρησιμοποιούν οι συντάκτες των κειμένων
- ως προς την αντιμετώπιση του θέματος της μετανάστευσης των νέων.

2. Να προσέξετε τη δομή των κειμένων, την αφετηρία τους, τις αναδρομές στο παρελθόν και τις αναφορές στη σύγχρονη κοινωνία. Μπορούμε να πούμε ότι τα κείμενα «συνομιλούν»;

3. Διαβάζοντας τα κείμενα, διαπιστώνετε ότι διαφέρουν.

Ορισμένα αναφέρουν τα γεγονότα

και προτείνουν κάποιες λύσεις, ενώ άλλα είναι φορτισμένα συναισθηματικά και προσπαθούν να δώσουν κάποια αισιόδοξη προοπτική για το μέλλον. Πώς θα τοποθετούσατε στο συνεχές από τον αναφορικό στον συγκινησιακό λόγο τα τέσσερα κείμενα;

4. Να διατυπώσετε γραπτά τις σκέψεις που σας δημιουργεί το θέμα της σύγχρονης μετανάστευσης των νέων, σε ένα κείμενο 150-200 λέξεων για δημοσίευση σε εφημερίδα ή περιοδικό. Να επιλέξετε εσείς το είδος του εντύπου και το ύφος του κειμένου.

5. Να οργανώσετε μια εκπομπή στο [Μαθητικό Ραδιόφωνο - European School Radio](#) με θέμα τη σύγχρονη μετανάστευση των νέων. Για την εκπομπή σας

μπορείτε να πάρετε συνεντεύξεις και να οργανώσετε συζήτηση με νέους που έχουν μεταναστεύσει στο εξωτερικό για δουλειά ή σκοπεύουν να μεταναστεύσουν. Στη συζήτηση μπορούν, επίσης, να συμμετάσχουν συγγενείς των νέων.